

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De **POSTRIJDER** verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever Grootte-Markt, n° 37-39, Tongeren.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.

3 maal per week 6 fr. 'sjaars
2 » » 5 fr. »
1 » » 4 fr. »

Een blad afzonderlijk 10 centiem.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnens in het blad: 1 frank den drukregel.

TONGEREN, DEN 6 September 1906.

Groote krijgsoefeningen.

Maandag zijn de operatiën herbegonnen; of liever voortgezet, want de troepen zijn voortgemaarcheerd, niet volgens een voorgeschreven weg, maar naar keus van den bevelhebber, die nu een middel moest hebben om den « vijand » 't zij het hoofd te bieden, 't zij hem te verschalken.

Generaal Wahis bezette de bruggen van Aywaille en Remouchamps.

Van den weg die hij zou kiezen om verder te marcheeren, hing de houding af, die generaal Pioch moest kiezen.

De dag begon met een duel van zwaar geschut, zoo iets als een polsen naar de ligging en sterkte der beide tegenstrevers.

In eene der beide legers ziet men eene beweging om voort te marcheeren. 't Kan ook eene schijnbeweging zijn.

Doch prins Albert rijdt mee tusschen de legermassa en ten 10 ure verneemt Pioch dat de divisie Wahis de Amblève doorwaadde.

Ten 10 1/2 ure verschenen de voetgangers op de hoogten, moeilijk verborgen in de bosschen, die deze bekronen.

Weldra berste het geweervuur van alle kanten los. De legers hebben elkander opgemerkt en geven elkander de volle laag. Men zou weldra lijf om lijf hebben gevochten, indien de scheidsrechters niet een einde aan het gevecht hadden gesteld.

Wie nu de overwinning behaalde mochten dezen beslissen. Voor dien dag is het werk gedaan. De rol van de ruitrij is dezen dag geheel zonder belang geweest. Overigens men heeft wegens de groote hitte, het program merklijk ingekort.

Sedert maandag is de dienst der luchtvaart ter beschikking van het zuidelijk leger, om de positiën van den vijand te verkennen.

Het eindgevecht zal in de nabijheid van Spa plaats hebben en te Spa zelf zal het defilé worden gehouden.

DINSDAG.

Awans en Harzé zijn de middenpunten van dezen dag.

Van vier ure des morgens werd reeds de reuille geblazen en in al de dorpen van den omtrek is er een leven zooals men nog nooit te zien kreeg.

Reeds om 7 ure dampt ieder van het zweet. Ten 8 ure dondert het kanon zonder ophouden. De liefhebbers van veel lawijd kunnen hun hartjes ophalen, want het is waarlijk overdoovend.

Het dorp Awain is in de handen van het noordelijk leger. De linietroepen van generaal Pioch verbergen zich in de loogprachten en bestoken Awain, dat versterking moet vragen, die maar niet komt omdat zijne artillerie, die het hoogvlak bezette, buiten gevecht werd gesteld.

Een oogenblik verzwakt de aanval en ven dit oogenblik maakt Pioch gebruik om de rijdende batterijen voor te brengen, om de verzwakkende linieregimenten te steunen.

Alles is in 't voordeel van 't Zuiderleger en de twee linietroepen ontmoeten elkaar op het hoogvlak van Harzé, waar een prachtige charge een einde aan het gevecht stelt.

M. de minister van oorlog is maandag uit Brussel vertrokken om de krijgsoefeningen te volgen. Hij heeft, alvorens zich naar het Luiksch terrein te begeven, eerst de vestingsoefeningen van Namen bijgewoond.

Stads- & Provincienieuws.

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 13 SEPTEMBER.

Op de Markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld, 220 zoeien en kalveren, 131 vette varkens en 1685 magere varkens, schapen 0.

AAN ONZE LEZERS. — Ter gelegenheid der Tongerenkermis, zal de *Postrijder* Dinsdag en Donderdag niet verschijnen.

VLIJERMAEL. — Verleden zaterdag avond rond 10 uren brandde het woonhuis van Lam-

bert Royen ten gronde af. Schuur en stallingen bleven ongedeerd.

HOUPPERTINGEN. — In den nacht van vrijdag tot zaterdag zijn dieven in den hof van Jos. Berden, gedrongen, en hebben er 60 of 70 witte kabuiskolen gerobberd. De roode waren nog niet rijp.

LOON-DE-STAD. — De H. de Marneffe die in 41 jaren tijds aan het kanton St. Truiden de eerste plaats in Limburg heeft verzekerd, wat aangaat de verschillende sociale inrichtingen, is thans bezig aan het kanton Loon een dergelijken spoorslag te geven.

De melkerij is op goeden voet. Boerengilden en verzekeringen komen tot stand. Verleden vrijdag werd er eene Raffaisenkas ingericht. Waren tegenwoordig: De HH. Desmairies, volksvertegenwoordiger; de Borchgrave, provinciaal raadslid; Graaf d'Aspremont Lynden; Ridder de Borman, Leon Naveau, O. de Donnea, Jos. Romsée en de bijzonderste landbouwers van Loon en omliggende dorpen.

De H. de Marneffe deed in warme en klare taal het nut en de voordeelen van het landbouwkrediet kennen. De aanwezige Heeren en landbouwers overtuigd van de bekwaamheid en de verkleeftheid aan de boerenzaak van den spreker, kozen hem met eenparige stemmen als voorzitter van het bestuur dezer nieuwe en nuttige inrichting.

De HH. Ch. de Borman, vrederechter, en Cuvelier, beiden mannen die niets anders bestrachten dan de verdediging en de verbetering der landbouwkwesties, werden met algemeene stemmen uitgeroepen: de eerste als voorzitter van den toezichtraad, de tweede als schrijver. Bravo, Looneaars! Bravo, boeren vrienden.

GENCK. — Eene door en door gemeene daad is te Genck gepleegd. Nabij het sanatorium Kneipp wonen, gansch van andere gebouwen afgezonderd, de echtgenooten J. De man onder de wapens geroepen zijnde, om aan de manoeuvres deel te nemen, had de vrouw gedurende dien tijd, haren intrek genomen bij hare ouders. En terwijl het huizeke onbewoond stond, zijn kwaaddoeners het komen openbreken en al wat er binnen stond in gruis komen slaan.

MAESEYCK. — KATHOL. VOLKSBOND VAN HET KANTON MAESEYCK. — Verleden zondag had in de nieuwe zaal van het Patronaat eene algemeene vergadering plaats van den Katholiek Volksbond. Onze vrienden uit Maeseyck en omstreken waren talrijk opgekomen. Op het verhoog had het inrichtingsbureau plaats genomen en omringde de achtbare heeren Helleputte, volksvertegenwoordiger, en graaf de Renesse, senator. De heer graaf de Grünne, senator voor Maeseyck, had zich laten verontschuldigen.

De heer Dr Moors, bestendige afgevaardigde voorzitter van het bureau, riep den welkom uit en stelde in eene weldoordachte redevoering de gekozenen aan de vergadering voor. Na hem voorde de heer Senator de Renesse het woord. Zijne gloedvolle echt Vlaamsche spraak verwekte bewondering en genoegen bij de aanhoorders.

De redevoering van den heer Senator had voornamelijk tot doel de eendracht herop te wekken tusschen de katholieken van het arrondissement: hij haalde om zijne redevoering kracht bij te zetten, het voorbeeld aan van het Duitse Centrum. Deze flinke redevoering werd dapper toegesproken.

Eindelijk kwam de heer volksvertegenwoordiger Helleputte aan het woord. Gedurende meer dan een uur hield de begaafde spreker de aandacht der toehoorders geboeid. Hij sprak voornamelijk over de toekomst van Limburg en de koolmijnontginningen. Hij wees er op dat dat weldra de bevolking van onze stad verdubbeld ja, vertienvoudigd zou wezen; dat het getal volksvertegenwoordigers zeker in evenredigheid zou aangroei en, bijgevolg, indien de stemmen naar de vijanden der H. Kerk gingen, de katholieke meerderheid groot gevaar zou loopen vernietigd te worden. De achtbare spreker spoorde ieder katholiek aan eendrachtig te werken voor het katholieke vaandel, des vijands pogingen reeds bij het begin te verijdelen, en door onverpoosden arbeid de overwinning in het Katholieke kamp te verzekeren. Na een woord van bedanking van den heer voorzitter, ging de talrijke vergadering uiteen.

VUCHT. — In den nacht van zaterdag op zondag is hier ten huize van M. Herman Gorissen, herbergier-winkelier, een stoutmoedige diefstal gepleegd.

Door het uitsnijden eener ruit hebben de dief of dieven zich toegang verschaft tot den winkel

en roberden er eene som van rond de 40 franken en drie worsten.

De andere winkelwaren liet men onaangeeroerd.

Als men in aanmerking neemt dat H. Gorissen boven den winkel slaapt, op 'n paar meters afstand de echtelingen Weustenraad-Conings, dan kan dit een roekeloos en gewaagd stuk genoemd worden.

— Ook te Leuth hebben dieven gepoogd in te breken bij S., doch hier werden de dieven verjaagd door het wakker worden der vrouw.

NIEUWS

uit de Stad en de Provincie Luik.

LUIK. — Een Brusselse zakkenroller werd hier aangehouden in zonderlinge omstandigheden. Hij werd, dronken zijnde opgepikt voor straatschandaal. In het politiebureau afgetast wordende, werd hij in 't bezit van 750 fr. gevonden, welks bezit hij niet kon wettigen. Toen herinnerde zich de commissaris dat een inwoner van Dison, die op eene bank van den boulevard in slaap was gevallen, van zijn geld was beroofd. Nu moest de Brusselaar door vragen in 't nauw gebracht, bekenende dat hij de dief was.

CRISNÉE. — DOODELIJK RIJWIELONGERUK. — De metser Jan Marquet, te Heers wonend, is alhier door eenen wielrijder omgeworpen, welke uit de richting van Ans kwam. Het slachtoffer werd den schedel gekloven en stierf weldra. De wielrijder, een werkmans uit den omtrek van Luik, is gekend.

SPA. — Prins Albert is maandag namiddag, rond 5 ure, alhier aangekomen. Hij heeft zich naar de avenue du Marteau begeven, in de oude villa der koningin, waar thans prinses Clementine verblijft.

ALLERLEI NIEUWS.

GERUCHTMAKENDE UITVINDING. — Er wordt gemeld dat een scheikundige van Munchen eene zelfstandigheid uitgevonden heeft welke geheel en al de petrool zal kunnen vervangen, zoo voor verlichting als voor verwarming.

De nieuwe zelfstandigheid zou daarbij slechts 12 1/2 centiem den liter kosten.

ITALIAANSCHERENTENIERS. — In Italië is een dorp dat uitsluitelijk bewoond is door gewezen orgeldraaiers, die van hunne renten leven.

't Schijnt dat het meest opbrengende land voor orgeldraaiers, Engeland is. In alle geval, 't is daar dat de meeste orgeldraaiers-renteniers fortuin hebben gemaakt.

— **EEN LEGER BEDIENDEN.** — In Londen zijn vijf honderd duizend bedienden.

— **SPELDEN MAKEN** — Honderd jaren geleden werd het als een wonder aanzien, dat tien mannen per dag 48,000 spellen maakten.

Drie mannen maken thans 7,500,000 spellen per dag.

— **GHINEESCHE TAFEL.** — Een staatsbanket in China bestaat uit 146 soorten van spijzen.

Mits van elke soort een weinig te eten, is er dus ruim genoeg, eten om de maag te vullen.

— **De grootste schouwburg ter wereld** is deze van Parijs. Hij bestaat eene oppervlakte van meer dan twaalf duizend vierkante meters.

— **RAADGEVING.** — Koper, zilver en goud poet men het mooist met sigarenasch.

— **GELD IN 'T WATER.** — Eene zoo groote hoeveelheid goud en zilver is, in den loop der eeuwen, in de zee gezonken, dan er nu tegenwoordig in handen der menschen is.

— **ENGELSCHER NAMEN.** — Bij de laatste optelling is gebleken dat in Engeland er 253,506 personen zijn welke den naam van Smith dragen. Er zijn 242,100 personen die Jones heeten.

— **VRIJDEKERSKONGRES.** — Het vrijdenkerskongres, maandag te Parijs gehouden, heeft de volgende wenschen uitgedrukt:

Dat ovens voor lijkenverbranding zouden opgericht worden in de steden van meer dan 30,000 inwoners.

Dat de namen van heiligen in de almanakken zouden vervangen worden door die van beroemde mannen.

Dat de wet op de kloostervereenigingen toegepast worde op de koloniën.

Het congres heeft besloten dat « elke bijtreder die eene godsdienstige daad zal verrichten, van rechtswege zal uitgeschrapt worden.

Dat zegt alles over de « verdraagzaamheid » der vrijdenkerij.

BINNENLAND.

BRUSSEL. — De bewoners der Willem Tell

straat verwittigden de politie dat vrouw D., 58 jaar, sinds eenige dagen niet gezien was. De deur van hare woning werd opengebroken en men vond haar te bed in den volledigsten staat van uitgeputheid. De ongelukkige had over acht of negen dagen eene geraaktheid gehad en had al dien tijd zonder hulp of voedsel gelegen.

— **UKKEL.** — De **INGESTORTE PUT.** — De kraan, die moet dienen om de 4000 kil. zwaren mortelmolen op te balen, is nu geplaatst en eerlang zal men met dit gevaarlijk werk beginnen.

Bij het schoren van de putwanden hebben de werklie eenig kleergoed en een zakboekje gevonden waarvan de vader van Van Vellenburg, een der slachtoffers, zich heeft meester gemaakt, onder voorwendsel dat het zijnen zoon toebehoorde.

Hij weigerde volstrekt, het terug te geven en men heeft de tusschenkomst van eenen politie-agent moeten inroepen, om hem te doen verstaan dat al wat opgehaald wordt, ter beschikking van het gerecht moet blijven.

— Een boer van Hofstade stuwde eene kudde koeien over de Tervurensche baan, toen een inwoner van Mechelen uit de tegenovergestelde richting in eene automobiel kwam aangereden. Eene der koeien rende recht op den auto aan en de Mechelaar niet in staat zijnde te mijden, botste met alle kracht op het beest, zoo niet had hij zijn auto en ook zichzelf, tegen eenen muur te gruis gelopen. De koei bleef op den slag dood.

— **Ondanks hetgeen men zegt, is het erkend dat de Biscuits Parein de beste zijn!** Beproeft de Petits-Bourres, Bruxelles-Kermesse, Dessert-Royal, Vieux-Liège, Van Dyck, en gij zult overtuigd zijn.

— **ANTWERPEN.** — **LEVEND VERBRAND.** — Dinsdag voormiddag rond 11 1/2 ure, goot het 22jarig meisje Paulina Rigouts, wonende Lange Scholierstraat, petrool in een brandend petroolvuur.

Eene geweldige ontploffing volgde. Het meisje kreeg de brandende petrool over de kleederen en stond op een oogwenk in volle vlam. Geburen snelden op hare noodkreeten ter hulp en rukten de brandende kleederen af. Het slachtoffer was echter reeds zoo erg verbrand, dat geene hoop tot redding overblijft.

Een priester heeft haar de H. Olie gegeven.

— **THIENEN.** — **OM ZICH TE VERWARMEN.** — Edward Bruninckx, hoeveknecht te Liberchies, was zondag dronken. Daar het wellicht nog niet warm genoeg was, stak Bruninckx eene garst-mijt in brand van M. Ledoux, landbouwer te Frasnez.

De mijt brandde geheel op. Er is voor vijf duizend frank schade.

De brandstichter zijt thans beveiligd voor de zonnestralen, in het gevang opgesloten.

— **AARSCHOT.** — **REVOLVERSCHOTEN.** — Eenige werklieden waren uit de Walenstreek teruggekeerd, waar zij in den oogst gewerkt hadden. Het ontvangen loon werd in eene herberg verdeeld.

De hoofdmans der groep had eene woordenwisseling met eenen der werklieden. Deze ging naar huis. Toen de hoofdmans met zekere Verdonck naar huis ging, loste hij vier revolvergeschoten in de lucht.

Verdonck kreeg eenen kogel in volle borst. De man verkeert in hopeloozen toestand.

— **Ecole Professionnelle de Plomberie et de Zinguerie de la Ville de Liège.** — La Commission Administrative porte à la connaissance des intéressés, que la réouverture des cours est fixée au lundi 1 octobre prochain.

Les inscriptions seront reçues les 17 et 18 septembre, au siège de l'Ecole, rue Bonne Fortune n° 9, de 7 à 9 heures du soir.

Les conditions d'admission sont les suivantes: 1° Etre âgé de 15 ans révolus et exercer régulièrement la profession d'ouvrier ou d'aide plombier;

2° Savoir au moins lire et écrire couramment et connaître les quatre règles de l'arithmétique. Il est rappelé aux intéressés, que sauf les 15 ans révolus, il n'est fixée aucune limite d'âge.

Les cours se donnent d'octobre à mai; en semaine de 7 à 9 heures du soir, le dimanche de 9 1/2 à 11 1/2 heures du matin.

— **CHARLEROI.** — Te Farcienens waren twee kleine jongens, 7 en 9 jaren oud, in eenen kelder gekomen, waar jenever lag. Zij dronken eene flesch cassis uit en het gevolg was dat een van beide reeds dood is. De andere zal misschien in 't leven blijven.

— **NAMEN.** — Een ongekende automobilist heeft dwars door eene kudde schapen rijdend, vijf van deze dieren verpletterd.